

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1356

Vragen van het lid **Den Haan** (Fractie Den Haan) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het item dat de druk op de thuiszorg nog nooit zo groot is geweest en het bericht van Actiz met betrekking tot hun waarschuwing voor een coronatsunami* (ingezonden 23 november 2021).

Antwoord van Minister **Kuipers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister voor Langdurige Zorg en Sport (ontvangen 17 januari 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met de uitzending van het NOS-journaal waarin werd bericht dat de druk op de thuiszorg nog nooit zo groot is geweest doordat mensen na een operatie sneller naar huis worden gestuurd?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Wat vindt u van dit bericht?

Antwoord 2

Ik vind het verontrustend dat de druk op de wijkverpleging zo hoog is dat niet in alle regio's voldoende wijkverpleging geboden kan worden. Inmiddels is vanwege het blijvend hoge aantal besmettingen en de hoger wordende druk op de zorg besloten op te schalen naar fase 2D. Dat houdt onder andere in dat de planbare zorg in de ziekenhuizen wordt afgeschaald. Dit heeft onder andere als gevolg dat cliënten langer thuis in zorg blijven, waardoor de druk op de wijkverpleging verder toeneemt.

In het antwoord op vraag 6 geef ik aan hoe de druk op de wijkverpleging verlicht kan worden. Toch kan het voorkomen dat de druk te hoog wordt en zorgaanbieders keuzes in de reguliere zorg moeten maken. In november 2020 hebben Actiz, Verenso en Zorgthuis.nl in samenspraak met Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland de handreiking «keuzes in de VVT zorg in tijden van COVID-19» gemaakt. Hierin wordt nadrukkelijk benoemd dat zorg voor ouderen niet kan worden gestopt. Wel kan in uiterste situaties en in samen-

¹ NOS-journaal van 20.00 uur, 18 november 2021.

spraak worden bekeken hoe de zorg anders of tijdelijk minder geleverd kan worden.

Vraag 3

Wat vindt u van het feit dat de huisarts in de uitzending alle thuiszorgorganisaties moest bellen om zorg te krijgen voor haar terminaal zieke patiënt en dat het vier dagen duurt voordat die zorg geregeld is?

Antwoord 3

Ik vind het vervelend en niet passend dat de zorg voor deze cliënt pas na vier dagen was geregeld. De huisarts moet niet belast worden met het bellen van meerdere zorgaanbieders. Als een aantal zorgaanbieders aangeeft geen plek te hebben, kan de zorgverzekeraar voor zorgbemiddeling worden ingeschakeld. Vragen over palliatieve terminale zorg worden met spoed opgepakt. Ook in deze tijd.

Vraag 4 en 6

Wat is volgens u een oplossing voor mensen die thuiszorg nodig hebben en nu geweigerd worden omdat thuiszorgorganisaties op dit moment teveel werk hebben en te weinig personeel?

Welke maatregelen kunt u nemen om de druk op de thuiszorg te verminderen?

Antwoord 4 en 6

Er worden meerdere maatregelen ingezet om de druk op de wijkverpleging te verminderen. Het is belangrijk dat zorgaanbieders wijkverpleging in de regio aansluiting zoeken bij het ROAZ, zodat afgestemd wordt wat de wijkverpleging kan bieden en hoe een te grote druk opgelost kan worden. Bijvoorbeeld door het opzetten van samenwerkingsverbanden. De zorgaanbieder wijkverpleging kan ervoor kiezen zich in het ROAZ te laten vertegenwoordigen door een grote VVT-aanbieder in de regio. Daarnaast kunnen zorgaanbieders extra mensen inzetten via de Nationale Zorgreserve: deze groep mensen heeft eerder in de zorg gewerkt en is beschikbaar om tijdens crisissituaties bij te springen. Ook hebben partijen het mogelijk gemaakt om helpenden in de wijk in te zetten, waarmee de werkdruk kan worden verlicht.

Vraag 5

Kunt u aangeven hoe lang het duurt voordat al het personeel in de thuiszorg een boostervaccinatie heeft gekregen?

Antwoord 5

Nee, dat ik niet exact aangeven. Meerdere factoren spelen daarbij een rol, onder andere het feit dat er minimaal 3 maanden tussen de laatste vaccinatie of doorgemaakte COVID-19 infectie en de boostervaccinatie moet zitten. Vanaf 6 december hebben zorgmedewerkers een uitnodiging ontvangen met daarin een unieke code. Met de unieke code kunnen zorgmedewerkers zichzelf aanmelden bij een online portaal, wat dient als wachtlijst. Zodra er plek is bij de GGD worden zorgmedewerkers via sms-/e-mail geïnformeerd om te bellen naar het landelijke afsprakennummer of online een afspraak te maken. Er wordt overigens niet centraal geregistreerd voor welke zorgsector iemand een afspraak maakt.

Vraag 7

Hoe gaat de samenwerking tussen de ketenpartners uit de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT)-, revalidatie- en huisartsenzorg om de druk op ziekenhuizen te verminderen? Is er voldoende afstemming tussen de verschillende partners en het Landelijk Netwerk Acute Zorg?

Antwoord 7

De VVT sluit aan bij het ROAZ. Vaak neemt een grote aanbieder in de regio deel. Er wordt van VVT aanbieders verwacht dat zij zich zodanig in de regio organiseren dat als er knelpunten zijn, dit in het ROAZ op tafel komt. De ROAZ'en staan in nauw contact met het LNAZ.

Vraag 8

Wanneer zijn de regionale opschalingsplannen om te voorzien in de benodigde capaciteit in de verpleging en verzorging, die tot 1 november 2021 afgeschaald zouden zijn tot waakvlamniveau, inmiddels weer opgeschaald?

Antwoord 8

Sinds begin november is er geen sprake meer van een «waakvlamniveau» als het gaat om bedden capaciteit in het eerstelijnsverblijf. Deze eerstelijnsbedden zijn bedden die beschikbaar zijn voor COVID-19-patiënten die (nog) niet naar het ziekenhuis hoeven, of die het ziekenhuis juist mogen verlaten, maar voor wie het niet mogelijk is om (direct) thuis te worden verzorgd. In alle regio's vindt opschaling plaats van de tijdelijke bedden buiten het ziekenhuis. Landelijk is binnen 72 uur is opschaling naar minimaal 750 tijdelijke bedden mogelijk.

Vraag 9

Wat is uw reactie op het bericht dat Actiz de noodklok luidt en waarschuwt voor een «coronatsunami»?²

Antwoord 9

Dit bericht benadrukt hoe belangrijk het voor de wijkverpleging is om aansluiting te zoeken bij het ROAZ en te bespreken hoe de druk zoveel mogelijk voorkomen kan worden door goede afspraken in de keten te maken.

Vraag 10

Wat vindt u van het feit dat gemiddeld 1.500 thuiswonende ouderen positief testen op het coronavirus, een hoogste aantal ooit?

Antwoord 10

Ik vind het erg vervelend om deze cijfers te zien. Wij doen ons uiterste best om met de maatregelen de hoeveelheid besmettingen in Nederland te verminderen en hiermee ook het aantal thuiswonende ouderen dat positief test te minimaliseren.

Vraag 11

Kunt u aangeven hoe het kan dat zoveel ouderen positief getest worden op het coronavirus? Zijn ouderen bijvoorbeeld minder voorzichtig geworden dan voorheen?

Antwoord 11

We zien op dit moment in elke leeftijdsgroep een stijging in het aantal positieve testen ten opzichte van een paar weken geleden. Dit betekent dat ook meer ouderen positief testen op het coronavirus. Wel zien we dat in verhouding er minder besmettingen zijn in oudere leeftijdsgroepen dan in jongere leeftijdsgroepen.³

Naast de algemene stijging in besmettingen kunnen ook andere aspecten effect hebben op het aantal besmettingen in de oudere leeftijdsgroepen. Zo kan de afname van vaccineffectiviteit hier invloed op hebben.⁴ Het RIVM geeft aan dat de effectiviteit van vaccins afneemt over tijd. Aangezien ouderen als eerste zijn geprikt is het mogelijk dat je hier als eerste de afname in effectiviteit ziet met als gevolg een stijging in besmettingen. Daarnaast is het mogelijk dat het niet goed naleven van de maatregelen voor een stijging in besmettingen zorgt. Het is echter onduidelijk of dit specifiek voor de oudere populaties tot meer besmettingen leidt.

We zien namelijk dat ouderen sommige basismaatregelen beter naleven dan gemiddeld; zo houden ze vaker 1,5 meter afstand tot anderen en dragen ze mondkapjes in het OV.⁵ Daarentegen zien we ook dat andere maatregelen, zoals het hoesten en niezen in de elleboog en regelmatig wassen van de

² Actiz, 21 november 2021, «Minder zorg voor ouderen door coronatsunami» Minder zorg voor ouderen door coronatsunami | ActiZ.

³ Positief geteste mensen | Coronadashboard | Rijksoverheid.nl

⁴ Effectiviteit van COVID-19 vaccinatie tegen ziekenhuis en intensive-care-opname in Nederland (opnames 11 juli – 14 november 2021) | RIVM

⁵ Naleving van en draagvlak voor de basis gedragsregels | RIVM

handen, minder goed worden nageleefd. Mogelijk heeft dit weer invloed op het aantal besmettingen in deze leeftijdsgroepen.

Vraag 12

Bent u het ermee eens dat het onverantwoord is om nu niet te kiezen voor strengere maatregelen om de druk op de zorg te verminderen?

Antwoord 12

Het kabinet heeft op 18 december het advies van het OMT overgenomen en heeft besloten tot een brede lockdown per 19 december 2021.

Vraag 13

Welke maatregelen kunt u nemen om de druk op de ouderenzorg te verminderen?

Antwoord 13

Het kabinet heeft op 18 december het advies van het OMT overgenomen en heeft besloten tot een brede lockdown per 19 december 2021. De verschillende maatregelen grijpen op elkaar in; zo hebben sluitingstijden in de ene sector, door het voorkomen van besmettingen, indirect ook effect op besmettingen in andere sectoren. De extra maatregelen die nu getroffen worden hebben, via het voorkomen van besmettingen en herbesmetting, daardoor ook effect op de druk op de (ouderenzorg).

Vraag 14

Bent u bereid deze vragen voor het volgende plenaire Kamerdebat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus te beantwoorden?

Antwoord 14

Dit is helaas niet gelukt.